

การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง

(High Conservation Value Area Assessment)

ผู้ตรวจประเมิน HCV: คุณศรีสุดา เกลี้ยงคำหมอ

วันที่เข้าประเมิน: 28 มีนาคม 2566

การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (High Conservation Values:HCVs) เป็นการตรวจประเมินพื้นที่ของกลุ่มการจัดการป่าไม้สยามไฟเบอร์บอร์ด โดยทางกลุ่มมีการดำเนินการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง ในพื้นที่แปลงของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา

ผลจากการตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงนี้ เป็นการตรวจประเมินทั้งภายในเขตพื้นที่สวนยางพารา การสัมภาษณ์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบๆพื้นที่แปลงสมาชิก รวมถึงการสอบถามสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

ประเภท HCVs	ผลการประเมิน
1	
HCV 1.1 Protected Areas	จากการเข้าไปสำรวจไม่พบว่าพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิก ว่ามีพื้นที่สวนยางพาราไปอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าหรืออยู่ในพื้นที่ป่าสงวน หรือมีการเข้าไปปลูกยางในพื้นที่ดังกล่าวจึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 1.2 Critically Endangered Species	จากการเข้าไปสำรวจไม่พบการมีอยู่หรือการอาศัยอยู่ของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากว่ามีอยู่ในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิก จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV1.3 Concentrations of threatened or endangered or endemic species	จากการเข้าไปสำรวจไม่พบว่าในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 ราย จะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์ประจำถิ่น โดยอ้างอิงจากรายงานการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 1.4 Critical Temporal Concentrations	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางจะเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ชั่วคราวของสัตว์ในการวางไข่ หรือเป็นแหล่งอพยพย้ายถิ่นหรือเป็นพื้นที่การผสมพันธุ์ตามฤดูกาลของสัตว์หายากหรือเป็นแหล่งอาหารของสัตว์หายาก จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 2 – Important natural landscapes or processes	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นพื้นที่ระดับภูมิทัศน์ขนาดใหญ่และเป็นพื้นที่ที่ของชนิดพันธุ์ที่มีการเกิดขึ้นตามธรรมชาติทั้งหมดที่มีการอาศัยอยู่ในธรรมชาติหรือจะเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ชั่วคราวของสัตว์ในการวางไข่ หรือเป็นแหล่งอพยพย้าย

	ถิ่นหรือเป็นพื้นที่การผสมพันธุ์ตามฤดูกาลของสัตว์หายากหรือเป็นแหล่งอาหารของสัตว์หายาก โดยส่วนใหญ่ในพื้นที่สวนยางของสมาชิกที่มีจำนวนพื้นที่มากที่สุดเพียง 90 ไร่ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิก ทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 3 – Rare or endangered ecosystems	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นพื้นที่ที่มีอยู่หรือการมีระบบนิเวศน์ที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือมีการถูกรบกวนหรือหายาก ในพื้นที่ของสวนยางสมาชิกแต่อย่างใด โดยสภาพป่าในสวนยางพาราของสมาชิกจะเป็นระบบบนเวศน์ต่างๆไปการมีอยู่ของพืชสัตว์ในสวนยางจะเป็นประเภทที่สามารถพบเห็นโดยทั่วไป จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 4 – Areas providing basic services of nature	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นพื้นที่ในการให้บริการระบบบนเวศพื้นฐานในสถานการณ์วิกฤตเช่นการปกป้องแหล่งต้นน้ำ เป็นพื้นที่ในการควบคุมการพังทลายของดินหรือจะเป็นพื้นที่ลาดชันที่ถูกทำลายได้ง่าย จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 4.1 - Watershed protection	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นพื้นที่ในการให้บริการระบบบนเวศพื้นฐานในสถานการณ์วิกฤตเช่นการปกป้องแหล่งต้นน้ำ เป็นพื้นที่ในการควบคุมการพังทลายของดินหรือจะเป็นพื้นที่ลาดชันที่ถูกทำลายได้ง่าย จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 4.2 - Erosion control	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นพื้นที่ที่จำเป็นในการรับน้ำหรือกักเก็บน้ำ หรือเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ หรืออยู่ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 4.3 - Barriers to the spread of fire	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นพื้นที่ที่จำเป็นในการเป็นแนวป้องกันในการเกิดไฟป่า จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 5 – Natural resources critical for	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นสถานที่ตั้งและเป็นแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับการตอบสนองความต้องการในสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในพื้นที่ชุมชน ท้องถิ่น

meeting the needs of local people	หรือของชนพื้นเมือง เช่นเป็นพื้นที่ที่มีบ่อน้ำขนาดใหญ่ หรือเป็นพื้นที่ที่มีปลาชุกชุม จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา
HCV 6 – Areas and species critical to local communities’ traditional cultural identity	จากการเข้าไปสำรวจในพื้นที่สวนยางของสมาชิกทั้ง 288 สมาชิกไม่พบว่าพื้นที่ในสวนยางของสมาชิกจะเป็นสถานที่ตั้ง ทรัพยากร และภูมิทัศน์ที่เป็นลักษณะมีความสำคัญด้านวัฒนธรรม โบราณคดี หรือเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่สำคัญในระดับโลกระดับโลก หรือจะเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางด้านวัฒนธรรม ทางด้านศาสนาหรือมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำหรับวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่นหรือชนเมือง จึงสรุปได้ว่าไม่พบ HCV ดังกล่าวในพื้นที่ของสมาชิกทั้ง 288 รายในพื้นที่ทั้งหมด 1258.64 Ha ของจังหวัดสงขลา

แนวทางปฏิบัติงานและการติดตามสำหรับพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง

(High Value Conservation Area; HCVA)

ด้วยกลุ่มจัดการป่าไม้สยามไฟเบอร์บอร์ดได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงทั้งในด้านของระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และด้านสังคมวัฒนธรรม จึงได้กำหนดแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริม ดูแลรักษา พื้นที่ HCV ให้เกิดความยั่งยืน

พื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area: HCV) คือ อาณาเขตและบริเวณทางกายภาพหรือต้องมีไว้เพื่อรักษาคุณค่าทางด้านชีววิทยา นิเวศวิทยา สังคม หรือวัฒนธรรม ซึ่ง HCV แต่ละประเภทมีคุณค่าที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้น การบริหารจัดการจึงต้องมีการดำเนินการ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการพื้นที่ HCV แต่ละประเภท ซึ่งแนวทางปฏิบัติสำหรับพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง มีดังนี้

1.HCV 1 พื้นที่ที่มีคุณค่าด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (Species Diversity) คือ พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญระดับโลก และ/หรือ ระดับประเทศ

1.พื้นที่คุ้มครอง (Protected Area) คือ พื้นที่สงวนคุ้มครองระดับโลก ได้แก่ พื้นที่มรดกโลก และระดับประเทศ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า วนอุทยาน พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่สงวน

แนวทางปฏิบัติ

1. ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมติดป้ายแสดงแนวเขตชัดเจน
 2. สื่อสาร ทำความเข้าใจกับชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่และความสำคัญของพื้นที่ HCV
 3. ห้ามดำเนินการแผ้วถาง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่โดยเด็ดขาด
 4. ตรวจสอบและติดตามเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ โดยสังเกตจากร่องรอยการบุกรุกและการลักลอบตัดไม้อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
 5. ติดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลงปี ขนาดพื้นที่ และแผนที่
2. พื้นที่พบชนิดพันธุ์หายาก ใกล้สูญพันธุ์ หรือถูกคุกคาม (Rare, Threatened and Endangered Species: RTE) และชนิดพันธุ์ประจำถิ่น (Endemic Species) คือ พื้นที่ที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์หายาก, ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม, ชนิดพันธุ์ใกล้สูญพันธุ์และชนิดพันธุ์ประจำถิ่น

แนวปฏิบัติ

- 1.กรณีที่เป็นที่อยู่อาศัย
 - ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมติดป้ายแสดงแนวเขตพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยให้ชัดเจน
 - สื่อสาร ทำความเข้าใจกับชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่และความสำคัญของพื้นที่ HCV
 - ตรวจสอบเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ เข้าไปล่า หรือรบกวน อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
 - ในกรณีเป็นชนิดพันธุ์ที่สามารถพบเห็นเป็นช่วงเวลา หรือ ฤดูกาล เช่น ค้างคาว หรือ ช้าง ให้สังเกตการมีอยู่และร่องรอยที่ทิ้งไว้ ว่ามีร่องรอยหรือปริมาณมูลที่ทิ้งไว้มากน้อยกว่าปีก่อนหรือไม่สามารถเปรียบเทียบจากภาพถ่ายที่ถ่ายเก็บไว้

- ดัดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลงปีที่ปลูก ขนาดพื้นที่ และแผนที่
- ติดตามดำเนินการทวนสอบ RTE หากพบในพื้นที่ทุกๆ 5 ปีและดำเนินการสำรวจความหลากหลายใหม่ทุกๆ 10 ปี

2.กรณีเป็นแหล่งอาหาร

- ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆ พร้อมดัดป้ายแสดงแนวเขตพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของสัตว์ให้ชัดเจน
- สื่อสาร ทำความเข้าใจกับชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่ และความสำคัญของพื้นที่ HCV
- ปลูกเสริมพืชอาหาร แหล่งน้ำ ในกรณีที่เป็น
- ตรวจสอบเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ หรือทำลายแหล่งอาหารอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
- ดัดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลงปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญ และแผนที่

3.พื้นที่อาศัยชั่วคราว (Spatial and Temporal Concentrations of Species)

คือ พื้นที่ใช้เพื่อประโยชน์ชั่วคราวของสัตว์ เช่น พื้นที่อพยพชั่วคราวของนก พื้นที่สำหรับวางไข่ ออกลูก

แนวทางปฏิบัติ

- 1.จัดทำรายละเอียดช่วงระยะเวลา และบริเวณที่สัตว์จะเข้ามาใช้ประโยชน์
- 2.ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆพร้อมดัดป้ายแสดงแนวเขตพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ชั่วคราวของสัตว์
- 3.สื่อสาร ทำความเข้าใจกับชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่ และความสำคัญของพื้นที่ HCV
- 4.ตรวจสอบเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ เข้าไปล่า หรือรบกวนสัตว์ในช่วงเวลาที่สัตว์เข้ามาใช้ประโยชน์ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

5. ดิจิทัลแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลงปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่

6. ติดตามการเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่ของสัตว์ โดยสังเกตการเปลี่ยนของจำนวนปริมาณความหนาแน่น สามารถเปรียบเทียบจากภาพถ่ายได้

2. HCV 2 พื้นที่ขนาดใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ (Landscape-level Ecosystems and Mosaics)

คือ พื้นที่ขนาดใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ โดยมีความสำคัญในระดับภูมิภาค และระดับโลกรวมถึงพื้นที่ป่าไม้ที่มีความสมบูรณ์ (Intact Forest Landscape: IFL) สามารถตรวจสอบได้จาก

www.globalforestwatch.org

แนวทางปฏิบัติ

1. ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมดิจิทัลแสดงแนวเขตให้ชัดเจน
2. สื่อสาร ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่และความสำคัญของพื้นที่ HCV
3. ห้ามดำเนินการแผ้วถาง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่โดยเด็ดขาด
4. ตรวจสอบเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่เป็นประจำ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
5. ดิจิทัลแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลง ปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่

3. HCV 3 ระบบนิเวศที่หายากและถูกคุกคาม (Ecosystems and Habitats)

คือ พื้นที่ที่มีลักษณะของเครือข่ายโยงใยที่มีการเคลื่อนไหวของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

แนวทางปฏิบัติ

1. ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมติดป้ายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน
2. สื่อสาร ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่และความสำคัญของพื้นที่ HCV
3. ห้ามดำเนินการแผ้วถาง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่โดยเด็ดขาด
4. ตรวจสอบตราเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่เป็นประจำ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
5. ติดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลง ป่า ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่
6. กรณีที่เป็นแหล่งน้ำให้สังเกตการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ เช่น ปริมาณน้ำ ลักษณะทางกายภาพ หรือมีร่องรอยการทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หากพบว่ามีเปลี่ยนแปลงให้ดำเนินการหาสาเหตุ และดำเนินการแก้ไขโดยทันที

4. HCV 4 ระบบนิเวศบริการ (Ecosystems Services) คือ พื้นที่ระบบนิเวศที่สร้างประโยชน์ให้แก่มนุษย์ เช่น พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ช่วยป้องกันน้ำท่วม หรือการพังทลายของดิน

แนวทางปฏิบัติ

1. ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมติดป้ายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน
2. สื่อสาร ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่และความสำคัญของพื้นที่ HCV
3. ห้ามดำเนินการแผ้วถาง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่โดยเด็ดขาด
4. ตรวจสอบตราเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่เป็นประจำ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
5. สังเกตการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ เช่น ปริมาณน้ำ ลักษณะทางกายภาพและทิศทางของทางเดินน้ำหรือร่องรอยการทำลาย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง หากพบว่ามีเปลี่ยนแปลงให้

ดำเนินการหาสาเหตุ และดำเนินการแก้ไขโดยทันที

6. ดัดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลง ปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่

5. HCV 5 แหล่งปัจจัยพื้นฐานของชุมชน (Community Needs) คือ พื้นที่ที่เป็นแหล่งปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ชุมชนต้องพึ่งพาอาศัยในการดำรงชีวิต มีการเข้ามาใช้ประโยชน์ในการหาอาหาร ยารักษาโรค เป็นต้น โดยพื้นที่ดังกล่าวนี้จะต้องมีผลต่อการดำรงชีวิตของชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ

แนวทางปฏิบัติ

1.กรณีที่เป็นแหล่งอาหาร และยารักษาโรค

- 1.ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมดัดป้ายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน
- 2.สื่อสาร ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่และความสำคัญของพื้นที่ HCV รวมถึงแนวทางการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่
- 3.ดำเนินการร่วมกับชุมชนในการปลูกเสริมชนิดพันธุ์ไม้ที่ชุมชนมีความจำเป็นต้องเข้ามาใช้ประโยชน์ หรือเก็บหาในพื้นที่สวนป่า
4. ดัดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลง ปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่

2.กรณีที่เป็นแหล่งน้ำ

แนวทางปฏิบัติ

- 1.ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมดัดป้ายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน
- 2.สื่อสาร ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียง

กับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่ และความสำคัญของพื้นที่ HCV

3. ห้ามดำเนินการแผ้วถาง หรือดำเนินการใดๆที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่โดยเด็ดขาด
4. สังเกตการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ เช่น ปริมาณน้ำ ลักษณะทางกายภาพและทิศทางของทางเดินน้ำหรือมีร่องรอยการทำลาย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง หากพบว่ามี การเปลี่ยนแปลงให้ดำเนินการหาสาเหตุ และดำเนินการแก้ไขโดยทันที
5. ตัดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลง ปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่

6. HCV 6 คุณค่าด้านวัฒนธรรม (Cultural Values) คือ พื้นที่ที่มีคุณค่าด้านวัฒนธรรมในระดับโลก หรือระดับชาติ เช่น พื้นที่มรดกโลก และพื้นที่ด้านวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อขนบธรรมเนียมประเพณีชุมชน หรือ ชนพื้นเมือง เช่น พื้นที่ความสำคัญทางศาสนา สุสานหรือป่าช้า หรือพื้นที่ที่ประกอบพิธีกรรมทางประเพณีและศาสนา

แนวทางปฏิบัติ

1. ดำเนินการจัดทำแนวเขตแยกออกจากพื้นที่อื่นๆของสวนป่า พร้อมติดป้ายแสดงแนวเขตให้ชัดเจน
2. สื่อสาร ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนท้องถิ่น และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ดังกล่าวให้รับทราบถึงการมีอยู่ และความสำคัญของพื้นที่ HCV
3. ห้ามดำเนินการใดๆที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่โดยเด็ดขาด
4. รวบรวมข้อมูล และรายละเอียดการเข้ามาใช้พื้นที่ของชุมชน
5. ตัดป้ายแสดงรายละเอียดของพื้นที่ ประกอบด้วย แปลง ปี ขนาดพื้นที่ ความสำคัญและแผนที่